

Obsah

Diktát z českého jazyka	1
Učivo	1
Výstupy dle RVP	2
Test všeobecného přehledu.....	3
Učivo	3
Přírodopis a zeměpis.....	3
Dějepis (kapitoly z našich dějin).....	3
Výtvarná výchova.....	4
Hudební výchova.....	4
Náboženství.....	4
Výstupy dle RVP	5

Diktát z českého jazyka

Diktát tvoří souvislý smysluplný text o délce cca 120 slov, 10 – 15 vět či souvětí. Text je nejprve přečten celý, pak po větných celcích a nakonec jednotlivé věty. Na konci je znovu přečten celý text. Čas vyhrazený na diktát je cca 20 minut + závěrečná kontrola (25 minut celkem). Psát je potřeba čitelně, na typu písma nezáleží, ale je nezbytné rozlišovat velká a malá písmena. Bodování: od maxima 25 bodů se odečítá 1 bod za každou hrubou chybu (v pravopisném jevu, který má žák umět) nebo za 3 drobné chyby; minimum je 0 bodů.

Ukázka diktátu je na webu školy: <http://www.arcig.cz/ukazka-prijimacich-testu>, případně ve školních ročenkách.

Požadavky na vědomosti a dovednosti, které mohou být ověřovány v rámci přijímací zkoušky na AG z českého jazyka, jsou

- ve shodě se specifikací didaktického testu pro osmiletá gymnázia Požadavky na uchazeče, který bude skládat jednotnou zkoušku z českého jazyka a literatury v rámci přijímacího řízení do prvního ročníku osmiletého gymnázia,
- formulovány v souvislosti s RVP ZV a zahrnují požadavky na vědomosti a dovednosti uchazeče v oblasti: jazyková výchova.

Uchazeč o vzdělávání v osmiletém gymnáziu prokáže osvojení následujících vědomostí a dovedností z pravidel českého pravopisu:

- ovládá lexikální pravopis;
- ovládá základy pravopisu morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých);
- ovládá základy pravopisu syntaktického (shoda přísudku s podmětem, psaní čárek v jednoduchých souvětích).

Učivo

- zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin

- slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- tvarosloví – slovní druhy, tvary slov
- skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)
- Konkrétněji pravopis:
  - souhláskové skupiny (i vzniklé při odvozování),
  - -bě, -pě, -vě, -mě,
  - i/y v kořenech i koncovkách,
  - předpony s-, z-, vz- a předložky s(e), z(e),
  - čárka v souvětí, oslovení,
  - základní poučení o psaní velkých písmen.

Výstupy dle RVP

ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku

ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí

ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách

ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Test všeobecného přehledu

Test se skládá z 25 otevřených otázek, na které je očekávána jednoduchá vlastní odpověď. (Např.: „V které části těla je mozek?“, nikoli „Popište život v Čechách za vlády Karla IV.“) Za každou správnou odpověď žák získává 1 bod, za špatnou či žádnou odpověď 0 bodů.

Otázky se vztahují především ke vzdělávacím oblastem Člověk a jeho svět a Umění a kultura dle Rámcového vzdělávacího programu pro ZŠ (RVP), konkrétně obory: Místo kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví, Hudební výchova, Výtvarná výchova. Učivo odpovídá RVP a vychází z učebnic pro 1. stupeň, hlavně pro předměty přírodověda a vlastivěda. Z každé níže uvedené skupiny bývá v testu 5 otázek.

Učivo

Přírodopis a zeměpis

- **rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u nejnámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- **rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy
- **ochrana přírody** – ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy
- **lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy, etapy lidského života, životní potřeby člověka
- **péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa; přenosné a nepřenosné nemoci, návykové látky, závislosti; první pomoc
- **vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období, rozmanitost podmínek života na Zemi
- **voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě; vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život; podnebí a počasí
- globální problémy přírodního prostředí
- **nerosty, horniny, půda** – hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- **regiony ČR** – kraje ČR, surovinové zdroje, zemědělství, výroba, služby a obchod; základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly
- **Evropa a svět** – kontinenty, evropské státy, EU
- **mapy** obecně zeměpisné a tematické
- **učebnice** např.: *Přírodověda 4 (SPN)*, *Přírodověda 5 (SPN)*, *Vlastivěda 4 (SPN)*, *Vlastivěda 5 (SPN)*; učebnice zpracovány v souladu s RVP

Dějepis (kapitoly z našich dějin)

- nejstarší osídlení naší vlasti, staré pověsti české (vyprávění a pravda)
- Velkomoravská říše, počátky českého státu
- České království 1212-1344, Karel IV. – Otec vlasti
- Jan Hus, české země v době husitské
- život ve městech a na zámcích, nástup Habsburků

- české povstání proti Habsburkům, třicetiletá válka
- Marie Terezie a Josef II.
- národní obrození
- české země v roce 1848, česká kultura a společenský život v II. polovině 19. století
- hospodářský rozvoj v českých zemích
- vznik Rakouska-Uherska a život jeho obyvatelstva
- první světová válka a vznik Československa 1918
- Československo 1918-1939, život v ČSR mezi první a druhou světovou válkou
- Protektorát Čechy a Morava, odboj
- Československo 1945-1989
- Obnovení demokracie v Československu
- regionální památky

Výtvarná výchova

- **regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- významné české památky, stavební slohy
- **báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj
- náměty obrazů
- **různé typy vizuálně obrazných vyjádření** – např. ilustrace textů, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama
- nejznámější čeští umělci a jejich tvorba, především zaměřená na děti
- výtvarné techniky

Hudební výchova

- hudební rytmus
- zápis a čtení not
- základní hudební formy
- hudební nástroje, základní hudební výrazové prostředky
- vlastnosti tónů a vztahy mezi nimi
- důležité osobnosti dějin hudby a jejich dílo
- **učebnice** např.: Marie Lišková: *Hudební výchova 4. Hudební výchova pro 4. ročník základní školy, SPN, 2010*; Marie Lišková: *Hudební výchova 5. Hudební výchova pro 5. ročník základní školy, SPN, 2010*

Náboženství

- **domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště

- **obec (město), místní krajina** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
  - významné památky Prahy
  - významné historické osobnosti spojené s křesťanskou tradicí a kulturou
- **regiony ČR** – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
  - významné památky jednotlivých krajů
  - charakteristiky stavebních slohů a příklady církevních staveb
- **soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“
  - základní křesťanské pojmy
  - historie křesťanství v našich zemích
- **kultura** – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
  - křesťanské zvyky a tradice
- **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
  - státní svátky
- **regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- **báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj
  - Biblické příběhy

Výstupy dle RVP

ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy

ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek

ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik

ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu

ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtly, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického

ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení

ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy

ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik

ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka

ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit

ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života

HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby